

El PSUC va ser un partit comunista especial i singular, oi?

—Va ser un partit comunista a la catalana, és a dir, pactista, que va aglutinar gent amb interessos diferents però que s'uniren en la lluita antifranquista i a favor de les llibertats polítiques i nacionals. Un dels aspectes essencials del PSUC va ser la transversalitat, sí, però també allò que la va propiciar: la lluita contra una dictadura cruel i injusta, que perseguia, empresonava i assassinava aquells que volien la democràcia.

—En un context polític normalitzat, hauria estat difícil unir gent de procedències tan diverses.

—La transversalitat no hauria estat possible en un altre context, no. És que el PSUC era un moviment de masses, més que un partit comunista.

—També va tenir pàgines negres, i vostè les explica.

—Sí, la història del PSUC també té moltes pàgines negres. Durant la guerra civil va haver-hi els enfrontaments amb el POUM, que acabaren amb la mort d'Andreu Nin. I després va haver-hi la persecució de la dissidència interna, que es pot simbolitzar en l'afer Comorera. Jo conec bé els arxius de la policia política franquista i l'aparell del PSUC va donar-los pistes perquè detinguessin Comorera, que vivia amagat a Barcelona després de tornar de l'exili. A més, i com tots els partits comunistes del món, el PSUC també va estar durant anys a l'ombra de l'URSS. Molts números de la revista *Treball* parlaven del "camarada Stalin".

—La capacitat d'incloure gent molt diversa va ser el seu èxit i també l'espurna de la seva destrucció?

—Té molt mèrit que un partit tingui a les seves files obrers, classes mitjanes i menestrals, botiguers i gent de la cultura. Per això va estar tan implantat en la societat catalana. I per això els EUA, sí, el van considerar un perill, tot i ser el partit comunista d'un país petit i poc rellevant des del punt de vista geoestratègic.

—La CIA va destruir el PSUC provocant o atiant un cisma entre faccions?

—En aquest llibre jo he fet el que anomeno periodisme de la vivència. És

Antoni Batista

«Més que un partit comunista, el PSUC va ser un moviment de masses»

Foguejat en mil batalles, el professor i periodista Antoni Batista (Barcelona, 1952) ha publicat un llibre sobre aquella **bèstia política estranya** que va ser el Partit Socialista Unificat de Catalunya, del qual va ser militant. **A la caça del PSUC** (Pòrtic) és un llibre entre la crònica històrica, la memòria personal i l'anàlisi periodística.

Entrevista de Pere Antoni Pons

A la caça del PSUC

ANTONI BATISTA

Editorial Pòrtic
Barcelona, 2016
276 pàgines

autobiografia, però no explico batalletes sinó que faig periodisme a partir del que he viscut. En aquest sentit, dono una sèrie de dades i de fonts a partir de les quals formulo la hipòtesi que els serveis d'intel·ligència americans potser van tenir algun paper en el final del PSUC, i que, a l'URSS, tot allò ja els anava bé. Està provat que l'OTAN i els EUA no tenien por dels partits comunistes clàssics que propugnaven la revolució socialista sinó dels que, a partir d'una victòria electoral, poguessin agafar el poder. Per això es carregaren des de la Unidad Popular de l'Allende a Xile fins a l'eurocomunisme.

—Podria descriure com eren Gregorio López Raimundo, Manolo Sacristán, Antoni Gutiérrez Díaz i Miguel Núñez?

—López Raimundo va ser l'home que va ajudar a travessar el pont del comunisme antic cap al modern, i va fer-ho amb el carisma i l'autoritat moral que li donava tot el que havia viscut i patit. El Sacristán ha estat l'intel·lectual marxista més important de l'Estat espanyol i un dels més grans a nivell europeu. No vivia en una torre d'ivori, per això el van perseguir i expulsar de la universitat. I el Guti va ser un home que feia política per convicció i amb idees, però que alhora era molt astut. Era el príncep de Maquiavel en el millor sentit de la paraula.

—I el Núñez?

—Va estar sempre al peu del canó, ja fos en la clandestinitat, a la presó o patint tortures salvatges. I tot ho va resistir amb una gran enteresa. Fins i tot els policies el respectaven. "Què et penses que ets Miguel Núñez?", preguntaven als detinguts que es mostraven fermes quan els torturaven. A pesar de tot el que va patir, mai no es va fer el màrtir, cosa destacable avui que s'està banalitzant el martiri: hi ha gent que pateix poc i que comercialitza molt l'escàs risc que assumeix...